

Directeuren van de penitentiaire inrichtingen

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 30132
2500 GC Den Haag
www.dji.nl

Contactpersoon
Amanda Pasma

T (+31) 088 0725 000

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

Aard circulaire
Bekendmaking van beleid

Geldig van/tot
16 juli 2025 tot en met 31
december 2026

circulaire

De maatregel eindverlof

In deze circulaire wordt de maatregel eindverlof toegelicht. De maatregel eindverlof houdt in dat gedetineerden in aanmerking kunnen komen voor maximaal 14 dagen verlof aan het einde van hun detentie wanneer daarmee een noodzakelijke bijdrage wordt geleverd aan het oplossen van het capaciteitsprobleem binnen het gevangeniswezen.

Het eerste hoofdstuk licht nader toe waarom de maatregel nodig is. Het tweede hoofdstuk bevat de reikwijdte en de toepassing van de maatregel. De selectiecriteria en uitsluitingsgronden worden in hoofdstuk drie beschreven en de geldende voorwaarden voor eindverlof zijn te vinden in hoofdstuk vier. In hoofdstuk vijf volgt de beschrijving van de rechten van gedetineerden tijdens eindverlof. In hoofdstuk zes wordt vervolgens het besluitvormings- en uitvoeringsproces uiteengezet. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van de maatregel worden in hoofdstuk zeven weergegeven. In hoofdstuk acht volgt de wijze van administratie. Tot slot gaat hoofdstuk negen in op het sanctiebeleid bij het overtreden van de voorwaarden tijdens eindverlof en de mogelijkheden voor beklag en beroep.

Hierna volgt de inhoud van de circulaire.

De staatssecretaris Justitie en Veiligheid
namens deze,

J.A. van den Berg,
Divisiedirecteur Gevangeniswezen en Vreemdelingenbewaring

1. Aanleiding

Binnen het gevangeniswezen bestaat sinds het najaar van 2023 een nijpend en structureel capaciteitsprobleem. Vanaf 7 maart jl. heeft de toenmalige staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (SJenV) via een Kamerbrief aanvullende maatregelen aangekondigd in verband met code zwart en de blijvend hoge bezettingsgraden. Meerdere oorzaken liggen aan het capaciteitsprobleem ten grondslag, zoals personeelstekorten, de sluiting van inrichtingen in het verleden, steeds langer durende detenties en een toename van tbs-passanten en jongvolwassenen binnen het gevangeniswezen. Hoewel meerdere maatregelen genomen zijn om het capaciteitsprobleem te verlichten, zoals actieve wervingscampagnes, de opening van nieuwe locaties, het drie dagen eerder heenzenden van gedetineerden, capaciteitsverlof (tijdelijk) en tablets op cel om personeel te ontlasten, zijn deze maatregelen niet voldoende gebleken. Ondertussen groeit ook de voorraad zelfmelders en arrestanten die niet geplaatst kunnen worden. Om te voorkomen dat (aangehouden) veroordeelden en preventief gehechten niet geplaatst kunnen worden, zag de toenmalige SJenV zich dan ook genooddaakt om aanvullende maatregelen te treffen.

Na meerdere Kamerdebatten en stemmingen daarover heeft de toenmalige SJenV besloten de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (Rtvi) aan te passen, zodat de uitstroom kan worden bevorderd door gedetineerden maximaal 14 dagen eerder heen te zenden. Dit gebeurt alleen wanneer dat vanwege het cellentekort op dat moment noodzakelijk is. Deze maatregel wordt aangeduid met de term eindverlof. De Raad voor de Rechtspraak (RvdR) en de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) hebben hun advies uitgebracht op de concept wijziging Rtvi. De wijziging Rtvi is op basis van dit advies aangepast en op 15 juli door de huidige staatssecretaris Justitie en Veiligheid gepubliceerd in de [Staatscourant](#).

De divisiedirecteur GW/VB heeft opdracht gegeven om de wijziging Rtvi operationeel en beleidsmatig uit te werken, zodat deze geïmplementeerd kan worden zodra de wijziging Rtvi in werking treedt op 16 juli 2025. Middels deze circulaire wordt de maatregel eindverlof en de beleidsmatige uitwerking bekendgemaakt.

2. Reikwijdte en toepassing van de maatregel eindverlof

2.1. Toepassing van de maatregel in het algemeen

Conform de Rtvi bepaalt de minister gedurende welke periode de maatregel eindverlof toegepast kan worden via een afzonderlijk gepubliceerd besluit in de [Staatscourant](#). Binnen deze periode wordt de directeur-generaal van DJI (DGDJI) namens de minister de bevoegdheid verleend om te bepalen dat aan gedetineerden eindverlof wordt verleend. Eindverlof wordt enkel ingezet op het moment dat wordt voorzien dat onvoldoende plekken beschikbaar zijn om gedetineerden te plaatsen. Een noodzakelijkheidstoets zal daartoe periodiek plaatsvinden. Afhankelijk van deze toets kan de maatregel op- of afgeschaald worden (zie paragraaf 2.2). Daarnaast wordt de strafkorting gestaffeld. Dat betekent dat er een geleidelijke opbouw zit in de maximale strafkorting voor de korter gestraften (zie paragraaf 2.3).

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

Voor eindverlof komen enkel gedetineerden met een totale vrijheidsstraf van ten hoogste één jaar in aanmerking. Gedetineerden met een vrijheidsstraf korter dan acht dagen zijn om uitvoeringstechnische redenen uitgesloten. Daarnaast zijn gedetineerden die veroordeeld zijn voor een ernstig zeden- of geweldsmisdrijf, hoogrisicogedetineerden in specifieke regimes, gedetineerden aan wie een tbs-maatregel is opgelegd, gedetineerden die overgeplaatst worden naar een instelling voor forensische zorg (artikelplaatsingen) en gedetineerden die uitgezet zullen worden, uitgesloten van eindverlof. De volledige selectiecriteria en uitsluitingsgronden staan beschreven in hoofdstuk drie.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

In de RtvI is ook voorzien in een bevoegdheid om nadere bijzondere voorwaarden te verbinden aan eindverlof. Het gaat daarbij met name om slachtofferbeschermende voorwaarden die reeds zijn verbonden aan een aansluitende titel, zoals een aansluitende voorwaardelijke straf of deelname aan een penitentiair programma (PP). Daarnaast is als voorwaarde opgenomen dat een gedetineerde gedurende het eindverlof niet betrokken mag zijn bij een strafbaar feit of verstoring van de openbare orde. Tevens bestaat de mogelijkheid om eindverlof in te trekken, naar een ander tijdstip te verplaatsen of er nadere voorwaarden aan te verbinden als gevolg van het overtreden van de voorwaarden, een incident of gewijzigde omstandigheden. De voorwaarden worden verder uiteengezet in hoofdstuk vier. Het sanctiebeleid bij het overtreden van deze voorwaarden is beschreven in hoofdstuk negen.

Gedurende het eindverlof blijft DJI verantwoordelijk voor de medische zorg die een gedetineerde gedurende zijn verlof nodig heeft en voor dag- en reiskostenvergoeding. Een gedetineerde maakt gedurende eindverlof immers geen aanspraak op een zorgverzekering en uitkeringen.

Tot slot heeft een gedetineerde de mogelijkheid om eindverlof te weigeren. De rechten van gedetineerden zijn toegelicht in hoofdstuk vijf.

2.2. Wanneer wordt de maatregel toegepast (noodzakelijkheid)

Zoals beschreven komen gedetineerden enkel voor de maatregel eindverlof in aanmerking wanneer daarmee een noodzakelijke bijdrage wordt geleverd aan het oplossen van het capaciteitsprobleem binnen het gevangeniswezen. De minister bepaalt de periode waarbinnen de maatregel eindverlof toegepast kan worden. Binnen deze periode kan de maatregel tijdelijk op- of afgeschaald worden op basis van bezettingsgraden.

Het op- of afschalen van de maatregel gebeurt als volgt.

Bepalen noodzakelijkheid (op- en afschalen)

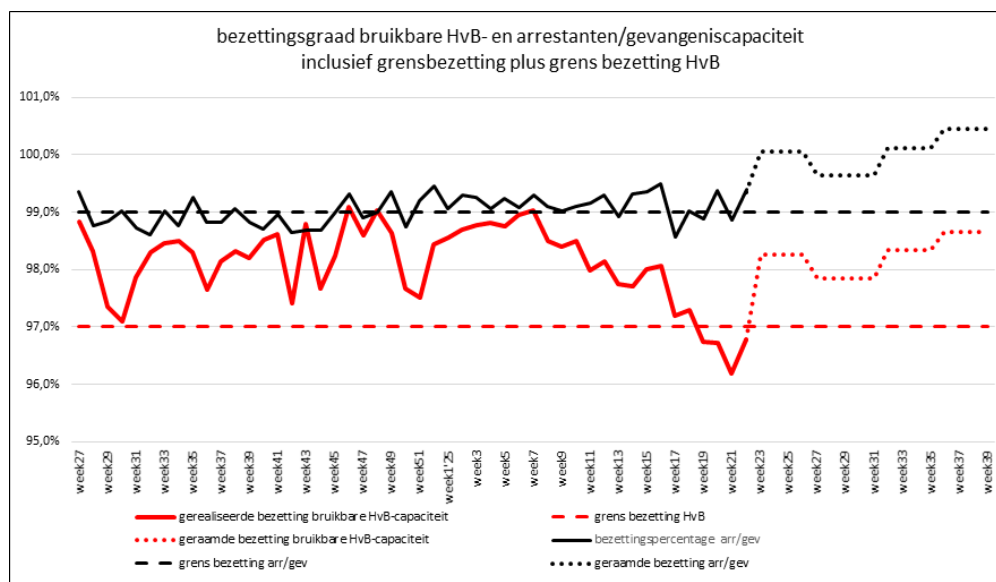
Als tijdelijke noodmaatregel is door de toenmalige SJenV bepaald dat DJI een hogere bezettingsgraad van 99% in de reguliere regimes dient te hanteren, in plaats van de PMJ-norm van 95,1%. Door de inzet van eindverlof moet worden voorkomen dat de bezetting op bestemming gevangenis (regulier en gevangenis arrestant) boven deze absolute grens uitkomt. Om de dagelijkse instroom preventieven te kunnen plaatsen op de bestemming 'Huis van Bewaring' (HvB) is het noodzakelijk om rekening te houden met een reservering van 100 vrije plekken op deze bestemming. Dit aantal is gebaseerd op de gemiddelde instroom van 70-130 preventieven op de piekdagen van de week (m.n. vrijdag). Concreet komt dit neer op een maximale bovengrens van 97% voor het HvB.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

Onderstaande Grafiek 1 toont een voorbeeld van een dergelijke prognose van de ontwikkeling van de bezettingsgraden en grenswaarden.

Grafiek 1. Voorbeeld van een prognose van de verwachte bezettingsgraden.

¹ Voor het bepalen van de bezettingsgraad wordt altijd landelijk gekeken naar alle PI's (niet afzonderlijk per PI). De maatregel eindverlof wordt ook in alle PI's toegepast om willekeur te voorkomen.

² Bij de berekening van beide opbrengsten is geen rekening gehouden met een onzekerheidsmarge.

2.3. Bijbehorende staffels bij op- en afschalen

Het ligt voor de hand om de straffkorting te [staffelen](#), zodat relatieve gelijkheid in de straffkorting wordt bewerkstelligd. Twee weken eindverlof op een strafdauur van drie weken is immers niet hetzelfde als twee weken eindverlof op een strafdauur van drie maanden. Dit betekent dat het maximum aantal verlofdagen dat verleend kan worden (7 dagen bij staffel A en 14 dagen bij staffel B) verhoudingsgewijs opgebouwd wordt voor de kortgestraften.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

Bij de totstandkoming van de staffel is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- De staffel dient ongelijkheden te voorkomen:
Gedetineerden met langere straffen dienen langer in detentie te verblijven dan gedetineerden met kortere straffen. De staffel moet daarom rekening houden met een geleidelijke opbouw van het aantal dagen eindverlof.
- De opbouw van de staffel dient niet te snel te gaan:
Bij een té snelle opbouw zou bijvoorbeeld iemand met een strafdauur van 21 dagen al voor 14 dagen eindverlof in aanmerking kunnen komen.
- De opbouw van de staffel dient niet te langzaam te gaan:
Indien de staffel té langzaam oploopt, komen er te weinig gedetineerden in aanmerking voor de maatregel en is er onvoldoende opbrengst. Dit gaat ten koste van de effectiviteit en het nut van de maatregel.
Ongeveer 40% van de gedetineerden verblijft maximaal twee maanden in detentie. Wanneer het maximaal aantal dagen eindverlof pas bij straffen van meerdere maanden wordt toegepast, zal het aantal gedetineerden dat in aanmerking komt voor eindverlof aanzienlijk kleiner zijn.

Onderstaande staffels waarborgen dat de minimale strafdauur wordt gehandhaafd (acht dagen), dat het niet mogelijk is om door eindverlof korter in detentie te verblijven dan gedetineerden die oorspronkelijk een kortere strafdauur hadden, dat de maatregel effectief is (voldoende snel opgebouwd), maar ook recht doet aan verhoudingsgewijs opbouwen (niet te snel opgebouwd).

Afhankelijk van de noodzakelijkheidstoets (paragraaf 2.2) wordt gewerkt met staffel A of B.

Staffel A

- 8 t/m 13 dagen vrijheidsstraf: 3 dagen eindverlof (maar ten minste 7 dagen in inrichting verbleven);
- 14 dagen – één jaar vrijheidsstraf: 7 dagen eindverlof (maar ten minste 11 dagen in inrichting verbleven).

Concreet vertaalt dat zich naar de volgende tabel:

Strafduur (dagen)	Aantal dagen verlof
1 t/m 7	0
8	1
9	2
10	3
11	3
12	3
13	3
14	3
15	4
16	5
17	6
18	7
19	7
20	7
21	7
Etc....365	7

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

Staffel B

- 8 t/m 13 dagen vrijheidsstraf: 3 dagen eindverlof (maar ten minste 7 dagen in inrichting verbleven);
- 14 t/m 27 dagen vrijheidsstraf: 7 dagen eindverlof (maar ten minste 11 dagen in inrichting verbleven);
- 28 dagen – één jaar vrijheidsstraf: 14 dagen eindverlof (maar ten minste 21 dagen in inrichting verbleven).

Concreet vertaalt dat zich naar de volgende tabel:

Strafduur (dagen)	Aantal dagen verlof	Strafduur (dagen)	Aantal dagen verlof
1 t/m 7	0	29	8
8	1	30	9
9	2	31	10
10	3	32	11
11	3	33	12
12	3	34	13
13	3	35	14
14	3	36	14
15	4	37	14
16	5	38	14
17	6	39	14
18	7	40	14
19	7	41	14
20	7	42	14
21	7	43	14
22	7	44	14
23	7	45	14
24	7	46	14
25	7	47	14
26	7	48	14
27	7	49	14
28	7	Etc....365	14

3. Selectiecriteria en uitsluitingsgronden voor eindverlof

In dit hoofdstuk worden de selectiecriteria en uitsluitingsgronden op grond van de RtvI (hoofdstuk 4a, onder artikel 33c) beschreven. De selectiecriteria en uitsluitingsgronden verlagen het veiligheidsrisico voor de samenleving en houden rekening met de belangen van slachtoffers en nabestaanden.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

3.1. Selectiecriteria

Voor de maatregel eindverlof gelden de volgende selectiecriteria:

- Gedetineerden met een onherroepelijke gevangenisstraf of (vervangende) hechtenis van ten minste acht dagen en ten hoogste een jaar komen in aanmerking. In het geval dat meerdere gevangenisstraffen of (vervangende) hechtenissen aaneensluitend ten uitvoer worden gelegd, worden zij als één straf aangemerkt (artikel 33c, eerste en zevende lid). Het gaat bij de vaststelling van de strafduur om het onvoorwaardelijke deel van de straf(fen) en/of (vervangende) hechtenis(sen).
- Eindverlof kan uitsluitend verleend worden direct voorafgaand aan het moment waarop de gedetineerde in aanmerking komt voor invrijheidstelling of het moment waarop de gedetineerde een penitentiair programma (PP) start (artikel 33c, vierde lid). Afhankelijk van de noodzakelijkheid en staffel, betekent dit dat verlof verleend kan worden aan gedetineerden die zich maximaal 7 of maximaal 14 dagen vóór hun invrijheidsstelling of start PP bevinden (zie hoofdstuk twee).
- Een gedetineerde kan alleen in aanmerking komen voor eindverlof indien daarmee een bijdrage wordt geleverd aan het oplossen van een capaciteitsprobleem binnen het gevangeniswezen (artikel 33c, derde lid; zie hoofdstuk twee voor de uitwerking hiervan).

3.2. Uitsluitingsgronden

Voor de maatregel eindverlof gelden de volgende uitsluitingsgronden:

- Gedetineerden die zijn veroordeeld wegens een ernstig gewelds- of zedenmisdrijf zijn uitgesloten (artikel 33c, zesde lid onder j).
- Gedetineerden die zijn geplaatst op een extra beveiligde inrichting (EBI), terroristen afdeling (TA), afdeling intensief toezicht (AIT), afdeling voor beheersproblematische gedetineerden (BPG) of een penitentiair psychiatrisch centrum (PPC) zijn uitgesloten. Ook gedetineerden aan wie een tbs-maatregel is opgelegd, die overgeplaatst worden naar een instelling voor forensische zorg (artikelplaatsingen) en die ongewenst zijn verklaard, uitgeleverd of uitgezet zullen worden, zijn uitgesloten (artikel 33c, zesde lid, onder a t/m i).
- Gedetineerden die bij DJI verblijven voor gijzeling of een inrichting voor stelselmatige daders (ISD) zijn ook uitgesloten, omdat in dat geval geen sprake is van een gevangenisstraf (conform artikel 33c, eerste lid).
- Er kunnen door de DGDJI bijzondere voorwaarden gesteld worden aan het verlenen van eindverlof (artikel 33c, achtste lid). Wanneer niet aan bepaalde bijzondere voorwaarden voldaan kan worden, kan dit tevens een uitsluitingsgrond vormen. Voorbeelden hiervan zijn het niet kunnen verbinden van maatschappij- of slachtofferbeschermende voorwaarden aan eindverlof of wanneer sprake is van een acute zorgsituatie (zie paragraaf 4.2). Ook wanneer de gedetineerde niet instemt met het delen

van medische gegevens, kan hij niet met eindverlof gaan (zie paragraaf 6.3).

- De DGDJI kan reeds verleend eindverlof intrekken, inkorten, verplaatsen of nadere voorwaarden verbinden wanneer de voorwaarden overtreden worden, vanwege een incident, een nieuw strafbaar feit of gewijzigde omstandigheden (artikel 33c, negende lid).

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

4. Voorwaarden voor eindverlof

In dit hoofdstuk worden de algemene en bijzondere voorwaarden die bij eindverlof gelden toegelicht. In hoofdstuk negen volgt het sanctiebeleid bij het overtreden van deze voorwaarden.

4.1. Algemene voorwaarden

Voor alle gedetineerden die met eindverlof gaan zijn de algemene voorwaarden van kracht. Dit betekent dat een gedetineerde gedurende eindverlof:

- Geen strafbaar feit begaat;
- Niet betrokken is bij een incident (bijv. de openbare orde verstoort);
- Het Nederlandse grondgebied niet verlaat (conform artikel 5, Rtvi);
- Geen alcohol en/of drugs gebruikt.

4.2. Bijzondere voorwaarden

In de Rtvi is conform de aangenomen motie van Sneller, Van Nispen, Boswijk en Lahlah (20 maart 2025) de mogelijkheid voor de DGDJI opgenomen dat de DGDJI bijzondere voorwaarden kan stellen aan het verlenen van eindverlof. Voorwaarden die zijn verbonden aan een aansluitend aan het eindverlof uit te voeren voorwaardelijke straf of maatregel of aan de deelname aan een penitentiair programma (PP) worden in beginsel ook verbonden aan de toepassing van het eindverlof (artikel 33c, achtste lid). De toelichting van de Rtvi geeft aan dat dit in ieder geval geldt voor voorwaarden die zien op de bescherming van slachtoffers en nabestaanden, zoals een contact- of locatieverbod. Bij eventuele andere voorwaarden zal moeten worden gezien of deze uitvoerbaar zijn gelet op de zeer korte periode van eindverlof. In de praktijk betekent dit dat naast het verbinden van slachtofferbeschermende voorwaarden zeer terughoudend wordt omgegaan met het verbinden van bijzondere voorwaarden aan eindverlof.

De volgende uitgangspunten zijn daarbij van kracht:

- *Slachtofferbeschermende voorwaarden*
Indien als voorwaarde in een aansluitend kader een *contact- of locatieverbod of –gebod (inclusief elektronische monitoring)* is opgelegd, dient deze voorwaarde ook verbonden te worden aan eindverlof. Het is voor de bescherming van slachtoffers en nabestaanden immers van belang dat er geen gat valt in de monitoring gedurende de periode van eindverlof. Wanneer het verbinden van slachtofferbeschermende voorwaarden in de praktijk niet haalbaar is, kan er géén eindverlof verleend worden.
- *Aansluitende forensische opname in een zorgvoorziening*
In een aansluitend kader kan als voorwaarde een *opname in een zorgvoorziening (e.g., klinisch of beschermd wonen)* opgelegd zijn. Ook in dit geval is het in verband met het maatschappelijke risico onwenselijk dat er een

(groter) gat valt tussen vrijlating en opname in een vervolgvoorziening door het verlenen van eindverlof. Omdat het naar voren halen van opname in een vervolgvoorziening om uitvoeringstechnische redenen in de praktijk niet mogelijk blijkt, en het verbinden van dergelijke voorwaarden aan eindverlof daarmee geen optie is, geldt aansluitende forensische opname in een zorgvoorziening standaard als uitsluitingsgrond. Wanneer in de voorwaarden opgelegd is dat iemand aansluitend aan detentie naar een vervolgvoorziening moet, kan er dus géén eindverlof verleend worden. Met 'aansluitend' wordt bedoeld dat in de voorwaarden opgelegd is dat iemand op enig moment na het onvoorwaardelijke deel van de straf zich dient op te laten nemen of te melden bij een vervolgvoorziening. Ook wanneer opname *niet* direct aansluitend aan detentie plaatsvindt, geldt een dergelijke voorwaarde dus als uitsluitingsgrond.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

- Overige bijzondere voorwaarden opgelegd bij vonnis of PP
Overige voorwaarden die in een aansluitend kader zijn opgelegd, zoals meldplicht, ambulante begeleiding of gedragstrainingen, worden vanwege de korte duur van het eindverlof en de benodigde opstarttijd niet verbonden aan eindverlof. Zij vormen ook geen uitsluitingsgrond voor het verlenen van eindverlof. Het verbinden van deze voorwaarden zou een aanzienlijke taakverzwaring voor de reclassering betekenen, terwijl de effectiviteit van het verbinden van deze voorwaarden gering tot nihil zou zijn, omdat men in maximaal 14 dagen tijd weinig tot geen inhoud kan geven aan deze voorwaarden. Bovendien dienen voldoende personen in aanmerking te komen voor eindverlof om de maatregel effectief te laten zijn. Het is daarom van belang om de selectiecriteria zo breed mogelijk te houden. Hierbij is ook in ogenschouw genomen dat eindverlof maximaal 14 dagen voorafgaand aan einde detentie wordt verleend. Gedetineerden die voor eindverlof in aanmerking komen, zouden zonder eindverlof ook op korte termijn in vrijheid worden gesteld. Daarmee zijn de risico's ten opzichte van de al naderende einddatum in deze gevallen beperkt. De reclassering spant zich in om waar er aansluitend aan het eindverlof sprake is van een meldplicht of overige voorwaarden in het kader van een voorwaardelijke veroordeling of PP, alvast contact te leggen met de gedetineerde tijdens het eindverlof. De reclassering wordt door DJI op de hoogte gesteld welke gedetineerden op welk moment met eindverlof gaan en wat de einddatum detentie is. Deze overige opgelegde voorwaarden worden tevens opgenomen in het besluit toekenning eindverlof. Op deze manier worden gedetineerden erop gewezen dat er bijzondere voorwaarden van kracht zijn vanaf de einddatum detentie.
- Aanvullende bijzondere voorwaarden bij een kale gevangenisstraf
Wanneer er geen voorwaarden opgelegd zijn in een aansluitend kader, wordt er tevens zeer terughoudend omgegaan met het stellen van aanvullende bijzondere voorwaarden. Het opstellen van aanvullende bijzondere voorwaarden bij een kale gevangenisstraf kost tijd en informatie waarover de DGDJI niet zonder meer beschikt, zoals informatie over de huisvesting, het werk en het sociaal netwerk van gedetineerden. De reclassering hierover laten rapporteren ten behoeve van het opstellen van voorwaarden kost dusdanig veel tijd dat de maatregel praktisch onuitvoerbaar wordt. Ook hier geldt dat het rapporteren over de te stellen voorwaarden, en het vervolgens toezichthouden op naleving van die voorwaarden, een taakverzwaring voor de reclassering betekent en dat de effectiviteit van de voorwaarden gering tot nihil zou zijn. Bovendien heeft de rechter het bij een kale gevangenisstraf blijkbaar niet nodig gevonden om voorwaarden te stellen. Doordat de slachtofferbeschermende

voorwaarden die verbonden zijn aan het voorwaardelijk deel van de straf of PP overgenomen worden, zijn de belangen van slachtoffers voldoende gewaarborgd (ook naar oordeel van de RSJ). Slachtoffers hebben zodoende geen invloed op het besluit, maar worden wel geïnformeerd over het toekennen van eindverlof.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

- Acute zorgsituaties
Hoewel er zeer terughoudend omgegaan wordt met het stellen van aanvullende bijzondere voorwaarden (door de DGDJI) wordt deze optie wel opengehouden om een aantal hardvochtigheden te voorkomen. Wanneer de mogelijkheid tot het verbinden van bijzondere voorwaarden ontbreekt, kan dat tot gevolg hebben dat gedetineerden bij wie sprake is van acute gezondheidsproblemen, die kunnen leiden tot direct gevaar of ernstig nadeel voor hem of zijn omgeving, eindverlof krijgen toegekend zonder dat is voorzien in de noodzakelijke zorg. Voorbeelden hiervan zijn gedetineerden die in het kader van verslavingszorg dagelijks een hoeveelheid methadon krijgen verstrekt, gedetineerden met een PPC-indicatie (volgens een selectieadvies) die (nog) niet op een PPC zijn geplaatst en gedetineerden die verblijven in het Justitieel Centrum voor Somatische Zorg (het penitentiaire ziekenhuis, hierna: JCvSZ). Deze gedetineerden komen in beginsel in aanmerking voor eindverlof als zij voldoen aan de criteria hiervoor. Door de optie om bijzondere voorwaarden te stellen in stand te houden, kan in deze gevallen maatwerk worden geleverd.

5. Rechten van gedetineerden tijdens eindverlof

Gedetineerden hebben op basis van de Pbw een aantal rechten op het gebied van zorg en dag- en reiskostenvergoeding.

5.1. Zorg

Gedetineerden kunnen tijdens eindverlof geen beroep doen op de ziektekostenverzekering. De gedetineerde maakt tijdens eindverlof aanspraak op door DJI georganiseerde en betaalde zorg (zowel somatisch als psychisch). Daarvoor is een speciaal Zorgloket eindverlof ingericht zoals dit ook voor capaciteitsverlof was ingericht. Dit Zorgloket is bereikbaar op telefoonnummer **088 07 22 97 4** en op e-mailadres **landelijkzorgloket@dji.minjus.nl**. Gedetineerden die tijdens eindverlof zorg nodig hebben, nemen telefonisch of per e-mail contact op met het Zorgloket. Het loket zorgt voor een passende zorgverlener en regelt de administratieve afhandeling en de betaling van de zorgafpraak van de gedetineerde. Uitzondering is een levensbedreigend noodgeval. In dat geval belt de gedetineerde 112. Als voorafgaand aan eindverlof bekend is dat voortzetting van zorg nodig is tijdens het verlof, wordt aan het Zorgloket gevraagd de noodzakelijke somatische zorg te organiseren. Het Zorgloket kan adviseren over de mogelijkheden van zorg tijdens eindverlof. Bij de aanvang van het eindverlof krijgen gedetineerden het [informatieblad voor gedetineerden](#) en de [welkomstbrief van het Zorgloket](#) mee waarin de benodigde informatie terug te vinden is.

5.2. Dag- en reiskostenvergoeding

Gedetineerden maken tevens geen aanspraak op uitkeringen. Om deze reden hebben zij recht op dag- en reiskostenvergoeding voor de duur van het verlof. De

dagvergoeding is €12,55 per etmaal en de reiskosten zijn maximaal €17,93 per week. De gedetineerde krijgt tijdens eindverlof dus wekelijks een vergoeding van maximaal € 105,78. De vergoedingen worden in contanten aan gedetineerden uitgekeerd. Niet alle gedetineerden beschikken immers over een bankrekening en het uitzoeken en controleren van de juiste bankrekening kost tijd. Bovendien kan er een aantal dagen overheen gaan voordat een vergoeding op de rekening gestort is, waardoor gedetineerden de eerste paar dagen zonder leefgeld zouden kunnen zitten. In iedere PI is een kasfunctie (gedetineerdenkas) met contant geld aanwezig. In tegenstelling tot capaciteitsverlof, dat kon oplopen tot een verlofperiode van een aantal maanden, zal eindverlof maximaal voor 14 dagen verleend worden. Hierdoor is uitkering in contanten haalbaar. Via een separate [werkinstructie vergoeding eindverlof](#) is aan de uitvoering gecommuniceerd hoe het proces van leefgeld aanvragen verloopt, inclusief een tabel voor de totale vergoeding naar aantal verlofdagen.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

5.3. Eindverlof weigeren

Gedetineerden hebben geen recht op eindverlof en kunnen dit niet aanvragen, maar een gedetineerde heeft op grond van de RtvI wel het recht om eindverlof te weigeren (artikel 33c, tiende lid). De kans dat een gedetineerde zich niet kan vinden in het toekennen van eindverlof kan als laag worden ingeschat, maar het is mogelijk dat iemand weigert omdat hij bijvoorbeeld (nog) niet over een verblijfsadres beschikt.

6. Besluitvorming- en uitvoeringsproces

In dit hoofdstuk wordt het besluitvormings- en uitvoeringsproces beschreven vanaf het bepalen van de noodzakelijkheid van de maatregel eindverlof tot en met het moment dat de gedetineerde met eindverlof gaat. Separaat is aan de uitvoering een [proces checklist](#) en een [procesbeschrijving](#) beschikbaar gesteld inclusief stroomschema met de workflow weggezet in de tijd. Ook is er een [informatieblad voor medewerkers](#). Voor de medische dienst is een aparte [checklist medische dienst](#) ontwikkeld. Tot slot staat op Intranet een lijst van [veelgestelde vragen en antwoorden](#) en een lijst met [zorggerelateerde vragen en antwoorden](#).

6.1. Proces noodzakelijkheid van eindverlof bepalen

De eerste stap is dat maandelijks op het peilmoment bepaald wordt in hoeverre de maatregel eindverlof op basis van (verwachte) bezettingsgraden noodzakelijk is en zo ja, welke staffel wordt toegepast (zie hoofdstuk 2). Deze beslissing ligt bij de landelijke capaciteitstafel (inclusief DIZ).

6.2. Proces brutolijsten genereren

Indien uit de eerste stap het signaal volgt dat de maatregel eindverlof voor de komende periode wordt ingezet, genereert cluster analyse (landelijk kantoor DJI) wekelijks een landelijke lijst met gedetineerden die in aanmerking komen op basis van de RtvI-criteria. Cluster analyse splitst deze lijst uit per PI en stuurt deze lokale lijsten naar het coördinatiepunt (eindverlof@dji.minjus.nl). Dit coördinatiepunt verstuurt de lijsten naar de aangewezen contactpersonen van de inrichtingen. De toegepaste staffel (zie hoofdstuk twee) is reeds verwerkt in de brutolijsten die naar de inrichtingen worden verstuurd.

6.3. Proces aanvullende checks op brutolijsten

De contactpersoon van de inrichting verspreidt de ontvangen lijst intern naar de bevolkingsadministratie (BVA), de medische dienst (MD) en de casemanager (CM) onder leiding van het hoofd D&R. Zij voeren lokale checks uit op de lijsten en zetten waar nodig aanvullende acties in gang. De checks vinden plaats op de Rtvi-criteria voor uitsluiting, namelijk op het vonnis (gewelds- en zedenmisdrijven), artikelplaatsingen, uitzettingen of overdracht naar vreemdelingendienst (schakel ook met DT&V) en acute zorgsituaties (e.g. methadonverstrekking, PPC-indicatie). Daarnaast worden ook de aansluitende voorwaarden zoals opgelegd in het vonnis of voor deelname aan een PP gecheckt. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar locatieverbod- of gebod en contactverbod met elektronische monitoring, omdat deze slachtofferbeschermende voorwaarden altijd overgenomen dienen te worden tijdens eindverlof (zie paragraaf 4.2) en vervolgacties hiervoor tijdig in gang gezet dienen te worden.

Na de interne checks doet de casemanager een informatieverzoek bij het CJIB voor aanvullende checks (vierogenprincipe). Daartoe worden de lijsten vanuit de PI's naar zowel het CJIB (PostbusAICEindverlof@cjib.nl) als naar het coördinatiepunt (eindverlof@dji.minjus.nl) verstuurd. Het coördinatiepunt ziet erop toe dat de inrichtingen de lijsten conform afspraken naar het CJIB versturen en rappelleert indien nodig. Het CJIB checkt na ontvangst van de lijsten op de Rtvi-criteria, eventueel opgeschorte voorwaarden (contact-/locatieverbod) en aansluitende titels en stuurt de lijsten voorzien van commentaar terug naar de contactpersonen van de inrichtingen. Ook informeert het CJIB eventuele slachtoffers dat iemand per [datum] in aanmerking komt voor eindverlof. Het informeren van slachtoffers dient tijdig en minimaal zeven dagen voor de verlening van het eindverlof te gebeuren.

Na de check bij het CJIB voert de casemanager het gesprek met gedetineerden die in aanmerking komen voor eindverlof. Gedetineerden kunnen het eindverlof weigeren. Bij weigering noteert de casemanager dit in het D&R-plan. De casemanager neemt een [informatieblad over eindverlof](#) en de [toestemmingsverklaring medische dienst \(MD\)](#) mee naar het gesprek. De toestemmingsverklaring MD dient door de gedetineerde ondertekend te worden, omdat overdracht van zorginformatie nodig is om de zorgplicht tijdens eindverlof adequaat in te kunnen vullen. Indien de gedetineerde de toestemmingsverklaring MD niet tekent, wordt in eerste instantie doorverwezen naar de medische dienst om nadere toelichting te geven wat dit betekent. Blijft de gedetineerde ondertekening weigeren, dan kan geen eindverlof verleend worden.

6.4. Proces vanaf vaststelling van de nettolijst

Na een gesprek met de gedetineerden is duidelijk welke gedetineerden kunnen en willen gaan. Op dit moment wordt de brutolijst omgezet naar de **nettolijst** van gedetineerden die daadwerkelijk met eindverlof gaan. Deze nettolijst wordt onder de verantwoordelijkheid van het hoofd D&R intern en extern (ketenpartners) verspreid, zodat eindverlof uitgevoerd kan worden.

Intern worden n.a.v. de nettolijst de volgende acties in gang gezet:

- De casemanager vraagt indien van toepassing elektronische monitoring aan bij 3RO via het reguliere proces voor lang verlof (EC-loket). Dit proces dient tijdig in gang gezet te worden (vijf dagen van tevoren). De

Directie Beleid &
Bestuursondersteuning
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

casemanager verzendt indien nodig ook 18a- en 18b-meldingen naar de gemeente en reclassering conform het reguliere proces en vermeldt het eindverlof in het Deelbaar D&R-plan. Daarnaast wordt met reclasseringswerkers in de PI (RPI) mondeling geschakeld omtrent voorwaarden en bijzonderheden. Voor het organiseren van nazorg bekijkt de casemanager ook of er sprake is van een aansluitende zorgvoorziening in het vrijwillige kader. Met de gedetineerde en eventueel diens sociaal netwerk en/of de gemeente kan overlegd worden wat er in de overbruggende periode van eindverlof mogelijk is aan opvang.

- De medische dienst onder leiding van het hoofd Zorg vraagt indien nodig medicatie aan. Ook deze stap moet tijdig en minimaal drie dagen van tevoren gebeuren. Gedetineerden krijgen conform de duur van hun eindverlof medicatie mee met een maximum van twee weken eindverlof. De medische dienst regelt tevens de zorgoverdracht (mits de toestemmingsverklaring MD is ondertekend).
- De BVA zet het proces voor dag- en reiskostenvergoeding in gang. Deze stap gebeurt minimaal een dag voor de aanvang van het eindverlof vanwege het aanvraagproces via het SSC.
- Het Zorgloket ontvangt de nettolijst zodat zij weten voor welke gedetineerden de dossiers opgehaald dienen te worden.
- De directie van de inrichting ontvangt de nettolijst ter informatie.
- Het coördinatiepunt ontvangt de nettolijst voor monitoring van het aantal gedetineerden dat met eindverlof gaat en dat eindverlof weigert.

Naar de belanghebbende ketenpartners wordt een [standaardbrief](#) gestuurd naar beschikbaar gestelde e-mailadressen met het bericht dat iemand op [datum] met eindverlof gaat, inclusief de einddatum detentie en eventuele voorwaarden. Voor ketenpartners is ook een [informatieblad voor ketenpartners](#) beschikbaar.

Extern worden n.a.v. de nettolijst de volgende acties in gang gezet:

- De reclassering is belast met het houden van toezicht op de slachtofferbeschermende voorwaarden met EM (contactverboden, locatieverboden en –geboden). Overige voorwaarden worden vanwege uitvoeringstechnische redenen niet verbonden aan het eindverlof. De reclassering spant zich in om waar er aansluitend aan het eindverlof sprake is van een meldplicht en overige voorwaarden in het kader van een voorwaardelijke veroordeling of PP, alvast contact te leggen met de gedetineerde tijdens het eindverlof.
- Het CJIB ontvangt de nettolijst ter informatie. Het CJIB heeft slachtoffers aan de voorkant geïnformeerd dat iemand in aanmerking komt voor eindverlof (brutolijst). De nettolijst is ter informatie/administratie wie daadwerkelijk zijn gegaan om eventueel aanvullende vragen te kunnen opvolgen.
- De politie ziet toe op de orde en veiligheid in de regio/wijk van terugkeer. DJI informeert de politie conform het reguliere proces en de wijkagent van het bij DJI bekende adres.
- De gemeente van herkomst is verantwoordelijk voor de nazorg van terugkerende burgers met een zorgvraag. DJI blijft gedurende de periode van eindverlof echter verantwoordelijk voor de medische en psychische zorg via het Zorgloket. De gemeente en/of het ZvH neemt gedurende eindverlof eventueel ontvangen 18a- en/of 18b-meldingen conform het reguliere proces in behandeling.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

6.5. Proces bij aanvang eindverlof

Bij vertrek met eindverlof krijgt de gedetineerde een aantal documenten mee van de casemanager en BVA, zoals een ontslagbewijs op de einddatum detentie, het besluit toekenning eindverlof inclusief alle geldende voorwaarden, het informatieblad Eindverlof, de welkomstbrief van het Zorgloket en in het geval van aansluitend PP een detentieverklaring. De BVA schrijft bij aanvang eindverlof de gedetineerde over op de eigen EMD-afdeling. Meer over de wijze van documenteren en administreren is te vinden in hoofdstuk acht. Daarnaast zorgen de BVA en de medische dienst ervoor dat de dag- en reiskostenvergoeding en eventuele medicatie klaarliggen bij BAD/visitatie. Indien van toepassing checkt de casemanager bij vertrek of de enkelband daadwerkelijk is aangesloten. Een [senior casemanager](#) fungeert gedurende de periode van eindverlof als aanspreekpunt voor de gedetineerde. Tot slot schrijft de BVA bij ingang van de einddatum detentie de persoon uit.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

7. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

In hoofdstuk zes zijn de rollen van enkele partijen in het besluitvormings- en uitvoeringsproces reeds aan bod gekomen. In het huidige hoofdstuk worden de algemene taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de betrokken partijen nog eens overzichtelijk weergegeven.

a) De (plv.) vestigingsdirecteur en de DGDJI

De bevoegdheid en het besluit voor het verlenen en intrekken van eindverlof ligt bij de DGDJI. De (plv.) vestigingsdirecteur ondertekent in opdracht van de DGDJI het besluit toekenning eindverlof. Tevens licht de (plv.) vestigingsdirecteur de DGDJI in wanneer terugplaatsing in de inrichting nodig wordt geacht, bijvoorbeeld bij een zware overtreding van voorwaarden of een incident (zie hoofdstuk negen).

b) Capaciteitsmanagement (landelijk kantoor DJI)

Aan de capaciteitstafel wordt de noodzakelijkheid van de maatregel bepaald op basis van bezettingsgraden. Aan de hand van deze toets wordt met cluster analyse geschakeld om lijsten te genereren van gedetineerden die op basis van de Rtvi-criteria in aanmerking komen voor de maatregel eindverlof.

c) Dienst Individuele Zaken (DIZ)

DIZ neemt deel aan de capaciteitstafel en is daarmee betrokken bij het bepalen van de noodzakelijkheid van de maatregel eindverlof en het bepalen van de juiste bijbehorende staffels voor op- of afschalen.

d) De casemanager

De casemanager is verantwoordelijk voor de controle of de gedetineerde aan de gestelde Rtvi-criteria voldoet. Daarnaast is zij/hij verantwoordelijk voor de voorbereiding van het eindverlof, zoals het checken van de voorwaarden, het in gang zetten van de juiste vervolgacties, het schakelen met ketenpartners en het laten opmaken van de juiste formulieren bij vertrek.

e) De senior casemanager

De senior casemanagers PP fungeren als aanspreekpunt voor gedetineerden gedurende de periode van eindverlof. Als er sprake is van aansluitend PP zal de senior casemanager van eindverlof en begeleiding PP dezelfde zijn. Daarnaast houdt de senior casemanager in de gaten of de gedetineerde de gemaakte

afspraken nakomt, treedt op als contactpersoon voor ketenpartners en beoordeelt de ernst van overtredingen. Op Intranet zijn de volledige [inzet en taken van de senior casemanager](#) gedurende eindverlof te vinden.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

f) Dienst Vervoer en Ondersteuning (DV&O)

Indien een enkelband opgelegd is als voorwaarde bij vonnis of PP en zodoende overgenomen is bij eindverlof, is DV&O verantwoordelijk voor de planning en het aansluiten van de enkelbanden aan het begin van eindverlof en voor het afsluiten van de enkelband aan het einde van eindverlof.

g) Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB)

Het CJIB zal vanuit het vierogenprincipe aanvullende checks uitvoeren op de Rtvi-criteria, de (eventueel opgeschorte) voorwaarden en aansluitende titels op basis van de lijsten vanuit de inrichtingen met gedetineerden die in aanmerking komen voor eindverlof. Daarnaast informeren zij tijdig eventuele slachtoffers dat iemand voor eindverlof in aanmerking komt.

h) De reclassering (3RO)

De reclassering is belast met het toezien op de contact- en locatieverboden en locatiegeboden waar EM aan verbonden is. Deze slachtofferbeschermende voorwaarden worden altijd aan eindverlof verbonden wanneer deze aansluitend ook in het kader van een voorwaardelijke veroordeling of PP gelden. Indien van toepassing legt de reclassering contact met het monitoringcentrum voor elektronisch toezicht en het afhandelen van meldingen die wijzen op overtredingen van de voorwaarden. Tevens beoordeelt de reclassering de ernst en verwijtbaarheid van een melding of overtreding (zie hoofdstuk negen). In lijn met het opvolgprotocol informeert de reclassering de senior casemanager of de piketdienst van de PI over een overtreding. Als er sprake is van overige voorwaarden die aansluitend aan eindverlof gelden, waaronder meldplicht, krijgt de reclassering een melding van DJI dat de gedetineerde met eindverlof gaat. Deze voorwaarden worden wegens praktische onuitvoerbaarheid niet verbonden aan het eindverlof. De reclassering spant zich in de periode van eindverlof in om alvast contact te leggen met de gedetineerde. De reclassering start het verdere contact op en houdt na het ingaan van de proeftijd toezicht op de voorwaarden die gelden in het kader van de voorwaardelijke veroordeling of het PP.

i) Politie

De politie controleert op antecedenten op het bij DJI bekende verblijfsadres van de gedetineerde. Zo kan bijvoorbeeld gecontroleerd worden of er sprake is van een illegaal adres of van andere bewoners die een criminogene invloed kunnen uitoefenen.

j) Gemeenten en/of Zorg- en Veiligheidshuizen (ZvH)

De gemeente van herkomst is verantwoordelijk voor de nazorg van terugkerende burgers met een zorgvraag. DJI blijft gedurende de periode van eindverlof echter verantwoordelijk voor de medische en psychische zorg via het Zorgloket. De gemeente en/of het ZvH neemt gedurende eindverlof eventueel ontvangen 18a-en/of 18b-meldingen conform het reguliere proces in behandeling.

8. Wijze van administratie

8.1. Documentatie bij vertrek met eindverlof

Bij vertrek met eindverlof krijgt de gedetineerde een aantal documenten mee van de casemanager en BVA, zoals:

- Een ontslagbewijs op de einddatum detentie;
- Het besluit toekenning eindverlof. Verschillende standaardversies zijn beschikbaar gesteld: [1](#)) een besluit toekenning inclusief de algemeen geldende voorwaarden die van toepassing zijn, [2](#)) een besluit toekenning inclusief de algemene én bijzondere voorwaarden die van toepassing zijn en [3](#)) een besluit toekenning voor gedetineerden die deel gaan nemen aan een PP. Het besluit wordt opgemaakt door de casemanager en ondertekend door de gedetineerde en de (plv.) vestigingsdirecteur (in opdracht van de DGDJI). Het besluit bevat onder meer de datum van het eindverlof, de datum einde detentie en alle geldende voorwaarden die tijdens het eindverlof van kracht zijn of vanaf de einddatum detentie gelden. Ook bevat het de contactgegevens van de senior casemanager die als aanspreekpunt fungeert gedurende eindverlof;
- Het [informatieblad over eindverlof](#). Dit informatieblad legt uit wat de maatregel eindverlof betekent voor gedetineerden en is in verschillende talen beschikbaar gesteld;
- De [welkomstbrief van het Zorgloket](#). Deze brief bevat belangrijke informatie voor gedetineerden omtrent somatische en psychische zorg gedurende eindverlof, inclusief contactgegevens van het Zorgloket;
- En in het geval van aansluitend PP een detentieverklaring.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

8.2. Werkwijze EMD inschrijven

De gedetineerde staat tijdens eindverlof administratief ingeschreven op grond van de bestaande inrichtingscode voor Extramurale Detentie (EMD). De BVA maakt in TULP GW een EMD-afdeling aan met bestemmingscode 980. Onder deze code creëert de BVA in de inrichting een nieuwe afdeling onder de noemer 'Eindverlof [NAAM PI]'. Door administratief een nieuwe afdeling te creëren, is er duidelijk zicht op het aantal gedetineerden dat met eindverlof is. Ook is duidelijk dat deze gedetineerden niet drukken op de celcapaciteit van de inrichting. Zij verblijven immers in beginsel tot het einde van hun detentie niet in een inrichting. Eindverlof geldt als een vorm van verlof tijdens intramurale detentie. Op Intranet staat een [werkinstructie EMD inschrijven](#).

8.3. Administratie weigering eindverlof

Zoals beschreven in paragraaf 5.3 mag de gedetineerde eindverlof weigeren. De casemanager noteert een weigering in het D&R-plan en in de nettolijst, die ter monitoring van het aantal weigeringen naar het coördinatiepunt wordt verstuurd (eindverlof@dji.minjus.nl).

9. Sanctiebeleid bij overtreding van voorwaarden

Het [sanctiebeleid](#) gaat in op de consequenties die worden verbonden aan het overtreden van de algemene voorwaarden of de bijzondere voorwaarden die verbonden zijn aan het voorwaardelijke deel van de straf of aan de deelname aan een penitentiaal programma (PP), welke zijn overgenomen bij eindverlof.

9.1. Algemene en bijzondere voorwaarden

Wanneer aan een gedetineerde eindverlof is verleend, dan zijn altijd de algemene voorwaarden van kracht. Iemand mag tijdens zijn eindverlof geen strafbaar feit begaan of betrokken zijn bij de verstoring van de openbare orde. Daarnaast mogen gedetineerden het Nederlandse grondgebied niet verlaten tijdens eindverlof. Bovendien geldt dat gedetineerden tijdens eindverlof geen alcohol en drugs mogen gebruiken.

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Beleid

Datum
1 september 2025

Ons kenmerk
6709392

Wanneer aansluitend aan detentie slachtofferbeschermende bijzondere voorwaarden zijn verbonden aan het voorwaardelijke deel van de straf of aan deelname PP, dan gelden deze ook tijdens het eindverlof. Het gaat dan om een contact- of locatieverbod (met elektronische monitoring). Voor overige bijzondere voorwaarden zal in de praktijk gelden dat deze vanwege uitvoeringstechnische redenen niet verbonden kunnen worden aan het eindverlof. Als er aansluitend sprake is van een meldplicht bij de reclassering, spant de reclassering zich in om in de periode van eindverlof reeds contact te leggen met de gedetineerde. De reclassering houdt aansluitend aan het eindverlof toezicht op de bijzondere voorwaarden die gelden in het kader van de proeftijd van de voorwaardelijke veroordeling of de PP-periode.

9.2. Signaleringsroute

Afhankelijk van de situatie worden overtredingen van de algemene en/of bijzondere voorwaarden gesignaleerd door bijvoorbeeld de politie, de reclassering of de betrokken (senior) casemanager. Vervolgens is het bij signalering van overtredingen van belang dat de sr. casemanager van de verantwoordelijke inrichting op de hoogte is of wordt gesteld. De sr. casemanager stuurt via het hoofd D&R een bericht naar de (plv.) vestigingsdirecteur. Bij (middel)zware overtredingen waarbij mogelijk overgegaan wordt op terugplaatsing (zie onder), informeert de (plv.) vestigingsdirecteur de (plv.) divisiedirecteur GW/VB, die vervolgens de DGDJI informeert. De vestigingsdirecteur besluit dus op basis van onderstaande richtlijnen wanneer iemand kan worden teruggeplaatst in opdracht van de DGDJI. De DGDJI is bevoegd om verleend eindverlof in te trekken, in te korten, te verplaatsen of nadere voorwaarden te verbinden wanneer de voorwaarden overtreden worden, vanwege een incident, een nieuw strafbaar feit of gewijzigde omstandigheden. Bij terugplaatsing in de inrichting wordt ook het coördinatiepunt door de sr. casemanager of (plv.) vestigingsdirecteur op de hoogte gebracht via eindverlof@dji.minjus.nl. DJI informeert ook het CJIB, de reclassering en/of de politie over dit besluit.

Wanneer er sprake is van een zware overtreding (zie onder) wordt dit door degene die signaleert (politie, reclassering, casemanager) zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen drie uren, telefonisch gemeld bij de sr. casemanager. Tussen 17.00 uur en 08.00 uur of in het weekend wordt dit gemeld bij de dienstdoende piketfunctionaris van de inrichting. De melding verloopt conform de [meldingsinstructie](#) die op Intranet te vinden is.

9.3. Richtlijnen consequenties per mate van overtreding

Er kan sprake zijn van drie categorieën overtredingen: licht, middelzwaar en zwaar. Er wordt hierbij steeds uitgegaan van verwijtbare overtredingen. De gevolgen die aan de overtredingen worden verbonden zijn afhankelijk van de ernst van de overtredingen. Hieronder worden richtlijnen gegeven per categorie overtreding. Het gaat om richtlijnen waarbij ruimte is voor maatwerk.

- **Lichte overtreding:**
Bij een lichte overtreding wordt de gedetineerde door de sr. casemanager (en/of reclassering) aangesproken of krijgt een officiële waarschuwing op de overtreding. De sr. casemanager registreert de waarschuwing in het D&R-plan. Van een lichte overtreding is bijvoorbeeld sprake wanneer de batterij van een enkelband bijna leeg is (indien van toepassing) of het kort overtreden van een locatiegebod (indien van toepassing; korter dan 30 minuten).
- **Middelzware overtreding:**
Bij een middelzware overtreding volgt ofwel een waarschuwingsgesprek met de sr. casemanager/(plv.) vestigingsdirecteur ofwel een besluit van de (plv.) vestigingsdirecteur om in opdracht van de DGDJI eindverlof te beëindigen en de gedetineerde terug te plaatsen in de inrichting. Van een middelzware overtreding is bijvoorbeeld sprake bij een middellange overtreding van een locatiegebod (indien van toepassing; tussen 30 en 120 minuten) of meerdere lichte overtredingen. De reclassering geeft altijd een advies als er een correctiegesprek komt.
- **Zware overtreding:**
Bij een zware overtreding kan de (plv.) vestigingsdirecteur in opdracht van de DGDJI besluiten het eindverlof te beëindigen en de gedetineerde terug te plaatsen in de inrichting. Er is sprake van een zware overtreding wanneer een nieuw strafbaar feit wordt begaan, bij verstoring van de openbare orde, bij overtreding van een locatie- en/of contactverbod met slachtoffer (indien van toepassing), een langdurige overtreding van een locatiegebod (indien van toepassing; langer dan 120 minuten) of sabotage van de enkelband (indien van toepassing).

9.4. Mogelijkheid tot beroep

Op grond van de RtvI (artikel 33c, tiende lid) heeft de gedetineerde aan wie eindverlof wordt toegekend, de mogelijkheid het aan hem toegekende eindverlof te weigeren. Op grond van art. 72, tweede lid, van de Pbw staat beroep open tegen de beslissing van de DGDJI om eindverlof te verlenen.

Het ligt niet binnen de verwachting dat gedetineerden aan wie eindverlof is toegekend een beroep in zullen stellen tegen dit besluit. Toch moet hiermee rekening worden gehouden. Indien een gedetineerde voor het besluit tot verlening van eindverlof aangeeft dit verlof niet te willen, wordt deze wens gerespecteerd. Het gesprek met de weigerende gedetineerde wordt in de D&R-rapportage vastgelegd.

Tot slot wordt elke gedetineerde meegenomen in de beoordeling of hij al dan niet in aanmerking komt voor eindverlof. Gedetineerden die niet in aanmerking komen, krijgen hiervan geen expliciete melding of beslissing. Het kan echter voorkomen dat een gedetineerde vraagt om eindverlof, al dan niet via een advocaat. In dat geval kan gebruik worden gemaakt van de [standaardreactie voor gedetineerden](#) of [voor advocaten](#) waarin vermeld staat dat eindverlof geen recht is en dat niet om eindverlof verzocht kan worden.